

ÜÇ BOYUTLU TELEVİZYONU GELİŞTİREN KONSORSİYUMUN BAŞINDA PROF. LEVENT ONURAL VAR

Üç boyutlu TV'ye Türk damgası

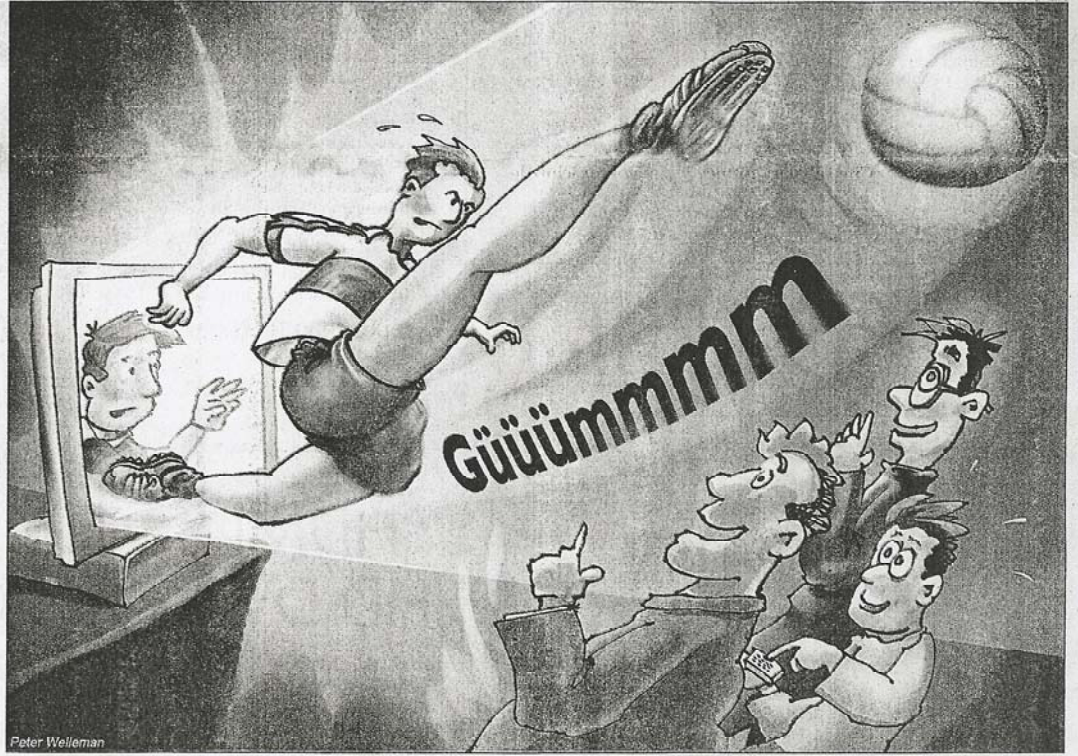
3DTV konsorsiyumunca geliştirilen yeni nesil üç boyutlu televizyonlar kullanıcıya sıkıntı veren ve baş ağrısı yapan özel gözlüklerin kullanılmasını gerektirmeyecek.

AVRUPA Topluluğu tarafından desteklenen ve IST'nin (Information Society Technologies) sponsor olduğu 3DTV konsorsiyumu, üç boyutlu görüntü teknolojilerinin yaygınlaşması ve günlük hayatın bir parçası haline gelebilmesi için çaba gösteriyor. 7 farklı ülkede yer alan 19 merkezdeki 200'e yakın uzman araştırmacıdan oluşan konsorsiyum, üç boyutlu görüntü teknolojileri üzerinde yürütülen çalışmalarını bir merkezden koordine ederek, uyum yakalamayı ve süreçleri hızlandırmayı hedefliyor.

Katılımcı sayısı ve teknik bakış perspektifi açısından üç boyutlu görüntüleme konusunda dünyanın en büyük konsorsiyumu olan 3DTV'nin başında ise bir Türk var: Bilkent Üniversitesi'nden Profesör Levent Onural. Holografik üç boyutlu görüntüleme teknolojilerine özel ilgi duyan Onural, 2002 yılında böyle bir konsorsiyuma olan ihtiyacı işaret ederek Avrupa Birliğiyle müzakerelere başlamış. Onural ve çalışma arkadaşlarının yoğun çabaları sonucunda da, 2004 yılında Avrupa Topluluğu ile 4 yıllık kontrat imzalanmış.

GERÇEKLİĞE HAZIRLANIN

Konsorsiyum, ikinci yılın sonunda üç boyutlu görüntü sistemleri konusunda gayet başarılı gelişmelere ve 200'ün üzerinde bilimsel makaleye imza atmış durumda. Konsorsiyumun gösterdiği tüm çabalar, üç boyutlu televizyon ve görüntüleme sistemlerini gündelik yaygın kullanıma bir adım daha yaklaştırıyor. Onural, konsorsiyumun amacını tek bir

teknolojiye odaklanarak farklı yaklaşımlar arasında açık bir tercih yapmak değil, farklı teknolojileri birbiriyle kıyaslamak olarak nitelendiriyor. Dolayısıyla sadece kısa vadede gerçeğe dönüştürebilecek zaman sorunu olmayan teknolojiler değil, daha çok zaman isteyen teknolojiler de konsorsiyumun çalışma alanına dahil. Onural, konsorsiyumun devrim yaratacak teknolojilere özel ilgi gösterdiğini vurguluyor. Örneğin Onural'ın üç boyutlu görüntüleme ideal olarak tanımladığı dinamik ve etkileşimli hologramlar için yine kendi deyimiyle en az 10 yıla ihtiyaç

var. "Aslında teknik olarak ne yapmamız gerektiğini gayet iyi biliyoruz" diyor Onural, "Sorun bunları üretilebilir kılmak".

GÖZLÜĞE GEREK YOK

Çok sayıda kamerayla çekilmiş görüntülerin üç boyutlu olarak görüntülenmesini sağlayan sistemlerin çalışan örnekleri, konsorsiyuma ait laboratuarlarda halihazırda deniyor. Onural "İşimiz sadece üçüncü boyutu görüntüye taşımak değil" diyor; "Sistemlerin uygulanabilirliğini ve

ticari başarısını sağlayabilmek için standartları oturtmak ve beklentileri de göz önünde tutmak şart. Konsorsiyumda bunları sağlamak için de çaba gösteriyoruz".

Eski tip üç boyutlu sistemlerde takılan gözlüklerin çoğu izleyicide deniz tutmasına benzer bir etki bıraktığını söyleyen Onural, yeni sistemlerde özel gözlüklere olan ihtiyacın ortadan kalkmaya başladığına dikkat çekiyor.

Konsorsiyumun İnternet adresi www.3dtt-research.org

Levent Daşkıran

ldaskiran@hurriyet.com.tr